

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunal- og distriktsministeren

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite
0026 OSLO
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/5752-2

24. november 2021

Dokument 8:22 S (2021-2022) - Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kirsti Bergstø, Audun Lysbakken, Grete Wold og Freddy André Øvstegård om lønnsmoderasjon for høytlønnede i staten

Jeg viser til brev fra kommunal- og forvaltningskomiteen datert 8. november 2021 hvor komiteen ber meg om en vurdering av representantenes forslag om lønnsmoderasjon for høytlønnede i staten.

Innledning

Hurdalsplattformen slår fast at regjeringen vil lage nye retningslinjer for lederlønninger og andre typer godtgjøringer for ledere i staten. Videre står det at vi skal sikre at lederlønnsutviklingen i offentlig sektor ikke overskrider det som er gjennomsnittlig lønnsutvikling i samfunnet. Plattformen tilkjenner også at denne regjeringen vil ha et stort fokus på lederlønning i offentlig sektor. Vi ønsker å se på systemet for lederlønninger, og vi vil se på lønnsnivået og lønnsutviklingen til toppledere. Lederlønnningene må følge den generelle lønnsutviklingen i samfunnet for øvrig.

Regjeringen vil også ha fokus på tiltak som bidrar til reduserte lønnsforskjeller.

Generelt om lønnsnivået i staten

Det fremgår av representantforslaget at man bør sette et generelt tak på samlet godtgjørelse for ansatte i staten. Jeg må understreke at lønn i staten fastsettes med hjemmel i hovedtariffavtalen samt sentrale og lokale særavtaler. Dette er fremforhandlede avtaler der staten er én av flere parter. Det er selvsagt ikke mulig for staten ensidig å sette tak på godtgjørelser for statens ansatte som lønnes etter disse avtalene.

Når det gjelder pensjon, er maksimal opptjeningsgrunnlag for alderspensjon allerede på 12G.

Lederlønn

Jeg har ansvaret for sektorovergripende forhold i det statlige tariffområdet (heretter kalt staten). Det vil si departementer og alle ordinære statsetater under departementene. Det er om lag 200 toppledere/virksomhetsledere i staten, hvorav om lag 90 personer lønnes etter hovedtariffavtalen (HTA), og resten på statens lederlønnssystem (SLS).

I premissene for representantforslaget, omtales statsforetak og helheide statlige selskaper. Jeg vil minne om at helseforetakene og andre statlige foretak og selskaper, er ikke en del av det statlige tariffområdet. Det er Nærings- og fiskeridepartementet som har utarbeidet retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel.

Arbeidsgiveransvaret for ledere i kommunal sektor ligger hos kommunene.

Statens lederlønnssystem (SLS) omfatter i overkant av 230 ledere. I tillegg til å omfatte virksomhetsledere, omfatter SLS også ekspedisjonssjefene i departementene og en del særskilte stillinger som for eksempel politimestrene og lederne av de ulike forsvarsgrenene. SLS er et system for å rekruttere og beholde ledere, hvor lønnsdannelsen ikke er omfattet av forhandlingene om hovedtariffavtalene. Hvorvidt man skal ha et eget lederlønnssystem i staten, og hvem som skal inngå på systemet, er imidlertid forhandlingsgjensstand mellom de sentrale parter i staten.

Det er Kommunal- og moderniseringsdepartementet som har fastsatt retningslinjene for SLS. Det fremgår her at maksimal lønn som kan gis, er 2 mill. kroner. Denne grensen har ikke vært regulert siden 2015.

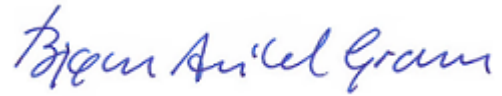
I 2020 var det 52 ledere i statlig tariffområde med lønn høyere enn 15 G, herav 47 stk. på SLS og fem på HTA. Beregningene er gjort med utgangspunkt i G pr 1. mai 2021. Pr 1. mai var 1G lik 106 399 kroner. 15G tilsvarer 1 595 985 kroner. Det er ikke hjemmel til å gi ledere i det statlige tariffområdet skjulte goder ut over oppgitt lønn. Maksimal opptjeningsgrunnlag for alderspensjon er 12G. Det er ikke mulig for staten å gjøre ensidige tiltak knyttet til de toppledere som avlønnes etter HTA.

I mars 2021 ble det nedsatt et utvalg som skal gjennomgå lederlønn i staten. De skal vurdere svakheter og styrker ved dagens retningslinjer for SLS, og praktiseringen av systemet. Utvalget skal levere sin rapport i juni 2022. Mandatet er drøftet med hovedsammenslutningene i staten, som også utgjør en referansegruppe for utvalget. I lys av vår regjeringsplattform, vil jeg gjøre en nærmere vurdering av eventuelle endringer i utvalgets mandat.

Statens lederlønnssystem er forankret i forhandlinger med hovedsammenslutningene i staten. Ledere på HTA avlønnes etter hovedtariffavtalen og omfattes av tarifforhandlingene hver vår.

I det videre arbeidet må jeg selvsagt forholde meg til inngåtte tariffavtaler med organisasjonene. Det er derfor både naturlig og ønskelig å ha en dialog med hovedsammenslutningene i det videre arbeidet.

Med hilsen

Bjørn Arild Gram